

Bron: www.liwwadders.nl

Het gelijk van Wyb Feddema - paternalisme bij het CDA

Raadslid Feddema krijgt de wijken aan de praat

(Van een correspondent)

Vrijwilligerswerk in de wijken onder druk.

Gemeentelijk beleid is onsamenhangend. Wijken raken verdwaald.

Feddema gaat door. Hoe zullen andere partijen omgaan met (het gelijk van) Feddema.

Al weer even geleden vergaderde een raadscommissie over de bezuinigingen op de wijkpanels. Daar lag een brief van b. en w. en een notitie bij, waarin een rooskleurig beeld werd geschetst. De bezuinigingen werden door de wijken en wijkpanels begrepen. De panels waren zelfs bereid gebleken met een eigen voorstelling voor de invulling te komen. Kortom, in de Leeuwarder wijken was de "burgerzin" in optima forma naar voren gekomen.

In die vergadering kwam raadslid Feddema (VVD) met een aantal kritische kanttekeningen. Uit zijn contacten met de wijken moest naar zijn mening de conclusie worden getrokken, dat er in de wijken de nodige onvrede bestond. De tevredenheid over de communicatie en werkwijze van de gemeente was helemaal niet zo groot, als in de brief van b. en w. aangegeven. Feddema citeerde, dat sommigen vonden, dat het hen door de strot was gedrongen. Er was op die avond ook een spreker - een veteraan-vrijwilliger - die te kennen gaf dat voor hem "de glans er helemaal af was". Hij waarschuwde voor het afhaken van vrijwilligers, als dit zo doorging.

In de vergadering ontstond een haast wat kribbige sfeer, toen de heersend utopische stemming, door de interventie van de spreker en het betoog van raadslid Feddema, werd verstoord. In navolging van wethouder Diks, gaven bijvoorbeeld PvdA en CDA te kennen, de impressies van Feddema niet te herkennen.

Feddema heeft het er niet bij laten zitten. Om meer duidelijkheid te verkrijgen, organiseerde hij gisteravond een discussie-bijeenkomst over deze materie, waar naast veel wijkvertegenwoordigers (werkers aan de basis) ook enkele raadsleden aanwezig waren. De grootste partij (PvdA) was er niet in geslaagd iemand te sturen, en deel te laten nemen aan de bespreking.

Zonder al te veel omhaal legde Feddema bespreekpunten aan de aanwezigen voor. Op zijn directe vraag of er inderdaad sprake is van een te grote druk op de vrijwilligers, was het antwoord goeddeels ja. Er lijkt in dit opzicht nogal wat verschil te zijn tussen de situatie in de dorpen, en die in de wijken. In de dorpen - met vanouds een sterkere cohesie - ondervindt men nog niet zoveel moeilijkheden. Zelfs werd een terugkeer van jongeren naar de dorpen gesignaleerd. Een dorpsvertegenwoordiger vroeg daarbij, of in verband hiermee de bouwplannen in de stad niet zouden moeten worden

getemporiseerd.

Binnen de wijken neemt de druk op verschillende manieren toe. De gemeente bezuinigt, maar de communicatie hierover is onvolledig, en te weinig samenhangend. De gemeente slaagt er niet in een goed overzicht te presenteren van al gerealiseerde en nog komende bezuinigingen. Op deelterreinen (wijkpanelbudgetten, en bezuinigingen op “maatschappelijk vastgoed”) heeft de gemeente uitgebreide overlegtrajecten (opeenvolgende gespreksrondes) gearrangeerd, waarin de wijken dreigen te verdwalen. Naast de bezuinigingen, die het voorzieningenniveau en de activiteiten beïnvloeden, komt de gemeente anderzijds met plannen voor nieuwe taken, zoals bijvoorbeeld op het terrein van cultuur. De wijken kunnen de oriëntatie - door gebrek aan helderheid van de kant van de gemeente - in het geheel van plannen en maatregelen maar moeilijk bewaren.

Een en ander leidt tot frustratie en gedemotiveerdheid. Diverse wijken bevestigden dit. Daarbij kwam ook aan de orde de ingewikkelde structuur van organisaties binnen wijken, en hun relaties met de gemeente. Behalve wijkverenigingen met hun wijkgebouwen, zijn er allerlei instellingen, zoals woningcorporaties, zorginstellingen, al dan niet brede scholen, en dergelijke, die vanuit de gemeente taken krijgen toebedeeld, waarbij verenigingen en panels regelmatig voor voldongen feiten worden geplaatst. Het gebrek aan overzicht, moeizame overleg-circuits, en het ontstaan van een voor vrijwilligers niet meer te behappen oerwoud van plannen, tijdelijke financiering van projecten, veelvuldige wijzigingen in regelgeving, bederven sterk het plezier in het werk.

Heel pregnant stelde een spreker - in de richting van de gemeente - de vraag, of bij de gemeente voldoende besef aanwezig was van de bijdrage die het leger van vrijwilligers levert aan het goed functioneren van de samenleving. Raadslid Tilma (FNP) putte zich uit in een betoog, dat vooral de mentaliteit van de dorpsamenleving als voorbeeld stelde. Raadslid Dames (CDA) zweeg hier, terwijl toch deze partij altijd zegt op te komen voor het vrijwilligerswerk.

Raadslid Dames leek de opmerkingen vanuit de vergadering wat te onderschatten, toen zij een lumineus idee naar voren bracht. De wijken moesten hun vraagpunten maar eens netjes op papier zetten, en dan waren de ambtelijke wijkmanagers en collega-ambtenaren altijd bereid hier mondeling een toelichting op te geven. Hier spreekt een bepaalde paternalistische mentaliteit uit. De veronderstelling bij Dames is blijkbaar, dat het een kwestie is van onbekendheid en onbegrip bij de wijken en de vrijwilligers, zo niet de burger in het algemeen. Bestuurders en vooral ambtenaren zijn altijd bereid uitleg te geven. Bij voorkeur mondeling, want dan is achteraf nooit na te vertellen wat er nu precies is gezegd en afgesproken. Mevrouw Dames ziet blijkbaar niet dat het probleem voor een groot deel ligt in het onvermogen van de gemeente om een goed samenhangend beleid te ontwikkelen. Over gebrekkig beleid kun je honderd keer uitleg geven, maar het beleid wordt er niet minder gebrekkig door.

Dames raakte ook bijster geïrriteerd door de bijdrage vanuit de Wielenpôle/ Schepenbuurt. Daar zoeken bewoners, in samenwerking met mevrouw Moed als ingehuurde functionaris, naar nieuwe wegen. Innovatie in het buurtwerk, zoals mevrouw Moed het noemde. Dat houdt - naar we begrepen - in dat de buurt nieuwe allianties zoekt met andere instellingen dan de traditionele. Allianties met bedrijven en bijvoorbeeld onderwijsinstellingen. Er spreekt een zekere ideologie van “zelfredzaamheid” uit. De buurt zou ook liever eigen jongerenwerk organiseren, in plaats van

aangewezen te zijn op het aanbod van door de gemeente gesubsidieerde welzijnsinstellingen, die een soort monopoliepositie innemen. Terloops brandde een andere vertegenwoordiger van de Wielenpôle de aanpak van de sociale wijkteams (jawel, Amaryllis) volledig af. Los van de bijzondere aanpak in de Wielenpôle, wierpen ook andere wijken vragen op over de positie van het regulier jongerenwerk, en ook opbouwwerkers.

En daar begon mevrouw Dames hevig te spartelen. De wijken onderschatten volgens haar allemaal, hoe het eigenlijk werkt. De wijken wilden zo maar eigen personeel in dienst nemen. En dat kon zo maar niet. De structuren en instellingen hebben nu eenmaal een bepaalde positie, en volgens mevrouw Dames moeten de wijken op dit punt goed hun plaats kennen. En ambtenaren zijn altijd bereid dat uit te leggen.

Dit herinnerde aan uitlatingen van een ander raadslid van het CDA, die naar aanleiding van de stellingname van het wijkpanel Westeinde (het ging over de duurzame asfaltfabriek waar wethouder Deinum zo zijn hart aan heeft verpand) dit wijkpanel de les las. Het CDA-raadslid raakte naar aanleiding van die actie van het wijkpanel erg bezorgd. Een wijkpanel moest zich toch vooral niet met politiek bemoeien. In de visie van het CDA beperken de wijken zich tot losliggende stoeptegels en hondenstront. Voor de echt belangrijke zaken is er de raad en het college van b. en w.

Raadslid Tilma zag duidelijk meer ruimte voor invloed vanuit de wijken, misschien zelfs bepaalde vormen van autonomie. Hij steunde de suggestie uit de vergadering om de wijken in de beleidsvoorbereiding van gemeentelijke plannen een expliciete plaats te geven. Nu is het vaak een kwestie van toeval, waar de wijken wel of niet van in kennis worden gesteld.

Jammer genoeg was de PvdA niet vertegenwoordigd. De visie van deze partij op de nieuwe aanpak van de Wielenpôle/ Schepenbuurt, en de tegenwerking, door Bea Moed expliciet zo genoemd - vanuit delen van de ambtenarij - tegen innovatieve projecten, zou niet hebben misstaan. Immers, in de verkiezingscampagne kwam partijleider Cohen bij de Wielenpôle op bezoek. Cohen prees de verrassende nieuwe aanpak in deze buurt. Cohen zal dat niet allemaal zelf hebben bedacht. Het wordt tijd dat Cohen weer eens langs komt.

In het voorgaande is een enkel punt uit de uitvoerige discussie genoemd. Te vermelden is hier de aandrang uit enkele wijken, om van gemeentewege goede, maar dan wel onafhankelijke, evaluaties te laten uitvoeren. Nu lopen er vaak projecten, of worden initiatieven gestart, waarvan later nooit goed wordt nagegaan, wat het effect is. Als voorbeeld kwam het fenomeen "straatcoaches" aan de orde. Een expliciete wens was ook de evaluatie van de MFC's (multifunctionele centra) die vanuit de politiek sterk zijn gestimuleerd. Een vertegenwoordiger van de Vrijheidswijk (gezegd met een dergelijk centrum) hield een verrassend verhaal. De wijkvereniging (met zijn vrijwilligers) beschikte over een eigen gebouw. Nu is de wijkvereniging een ondergeschikte participant in het MFC. Dat wil zeggen, anderen spelen nu de baas, tot grote onvrede van het vrijwilligerskader. De ambtenaren wisten niet of het de bedoeling was de MFC's te evalueren. De vergadering drong er op aan. Benieuwd of het nu wel of niet gaat gebeuren. Bestuur en politiek lijken nogal beducht voor evaluaties, waarin ook minder goede kanten naar voren komen.

Daarmee zijn we terug bij organisator van deze bijeenkomst, Feddema. Zoals in het begin gezegd, was de bijeenkomst bedoeld om bepaalde helderheid te krijgen over opinies binnen de wijken.

Feddema heeft een antwoord gekregen. Alles staat op de band, dus niemand van zijn collega's kan beweren, dat zij deze geluiden nooit te horen krijgen.

Feddema is ook van plan om de bevindingen uit te werken, en voor een volgende bijeenkomst voorstellen te ontwikkelen. Het is eventjes afwachten hoe de andere politieke partijen op dit initiatief van Feddema gaan reageren. Brengen zij de ruimhartigheid op om hem alsnog - al was het maar gedeeltelijk - gelijk te geven wat betreft zijn in de raadscommissie eerder geuite kritische noten. En bezitten ze de ruimhartigheid - met erkenning van het welhaast baanbrekende werk van Feddema - de man te ondersteunen bij het zoeken naar oplossingen voor reële problemen. Of wordt gekozen voor de weg van de politieke kinnesinne.

Raadslid Dames van het CDA maakte in en na afloop van de bijeenkomst nog niet de indruk bijster gelukkig te zijn met de resultaten. Het schijnt dat de PvdA datgene, wat Feddema nu heeft gedaan, zelf nog een keer wil doen. De wijken zullen blij zijn als ze door elke partij afzonderlijk bijeen worden geroepen om de mate van tevredenheid te peilen. Ze vervelen zich toch al zo.

Een voorlopige conclusie mag zijn, dat de bijeenkomst - goed georganiseerd en aan alle participanten de gelegenheid gevend om hun visie te geven, wat vervolgens ook is gebeurd - een goede start kan zijn geweest, om tot een meer realistisch, minder bureaucratisch en vereenvoudigd wijkenbeleid in Leeuwarden te komen. Feddema verdient van de andere partijen alle ondersteuning bij deze activiteiten.